

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita P. Balthassaris Alvarez, Societatis Iesv Religiosi

**Puente, Luis de la
Coloniae Agrippinae, 1616**

§. 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42916

tur docendis & iuvandis animabus, in sylvis & montibus illis derelictis. Eratq; hoc eius desiderium adeo vehemens, ut Confessarius eius dixerit: illam, siue dormiret, siue vigilaret, siue comederet, siue quid aliud faceret, non posse eam cogitationem ac desiderium deponere: eo quod amor Dei, & animarum Zelus illam impelleret, & instigaret. Assignavit statim mille aureos annuos, & intra breue tempus alios mille adiecit. Et ut appareat intentionis eius puritas in horum Collegiorum fundatione, etsi sufficiencybus redditibus ea dotasset, ut ex relatis constat; ac propterea voluerit pro se offerri suffragia Sacrorum & Orationum quæ pro more Societatis solent pro Fundatoribus offerri: noluit tamē ius Patronatus retinere, quod poterat, quia verē ei debebatur: sed libertatē eis reliquit, ut si Prelatus quispiā, aut opulentus alius augere vellet eorum redditus: & esse Fundator, ac Patronus, illum pro tali possent admittere. Hæc enim nobilissima Domina non proprium honorē ex huiusmodi operibus; sed diuinum quærebat; neque nomen suum in terra perpetuare, sed gloriam Dei in eadem crescere, ac dilatari.

§. II.

SED ubi magis illius fervor præluxit, fuit huius Collegij Villa-Garcensis fundatio, utpote opus præcipuum, sibi quæ reliquis, quæ fecit, charius cupiebat enim omnibus vijs ac modis, ibidem augeri Dei obsequium, & animarum profectum, & utilitatem. Quare voluit, ut in eo pueri ex tota vicinia docerentur legere, scribere, & Arithmeticam; & humaniores literas alij

D d

multi;

multi, qui ex diuersis locis eò confluunt, & insigniter in virtute ac literis proficiunt. Et præterea voluit, eandem domum esse etiam Tyrocini-um Societatis, in qua in Spiritu & Religione instruarentur, qui essent per totum mundum postea dispergendi, & Christianam doctrinam, ac perfectionem docturi, quam ibi didicissent. Item vt Collegium illud (quod, in loco paruo situm, separatim magis ac expeditum esset à concursu hominum sæcularium) esset quasi domus quædam spiritualis recreationis, ad quam ex tota prouincia concurrerent Patres Societatis ad solatium aliquod spirituale, in maiori recollectione & familiaritate cum Deo sumendum: & vt confortati odore Nouitiatus valde feruentis, rediret cū nouo spiritu & animo ad laborandū in suis ministerijs erga proximos. His rationib. animabat P. Balthassar pijsimā hanc Dominam, vt opus illud valde perfectum faceret, quæ ex se ipsa satis benè erat animata: quia decreuerat, proprias facultates coniungere cū facultatibus viri sui Ludouici Quijadi, qui fuerat Dñs Villa-Garciensis: & iusserat ibidem fieri facellum, cum valde tenuib. Capellanijs p suo sepulchro: nisi vxor sua vellet etiā ex communibus vtriusque facultatibus monasterium aliquod ibidē erigere. Sed vtrūq; illa præstitit: nam pulcherrimū templum exstrui curauit, q̄ simul esset vsui Patribus Societatis, & duodecim Capellanijs, cum quodam Capellano supremo, quas fundauit ac sufficientibus redditibus dotauit, in duplum scilicet, quā vir eius designauerat: vt Officium diuinum, & Sacrum Missæ quotidie cātarent: ac diebus solennioribus etiam adhibito orga-

organo, cum ea solennitate, quæ solet in Cathedralibus Ecclesijs adhiberi. Et ideo constituit, ut octo Capellani esset Musici, & vnus Capellæ Magister; & præterea vnus Organista, & sex chori muenes, & Sacristanus cū separata Sacristia præclaris ornamentis instructas; quorum omnium curam & gubernationē dedit Societati, & ad maiore omnium firmitatē curauit, rem totā Summi Pontificis bullis & literis confirmari. In eodem templo curauit fieri Sacellum separatum, in quo repositas multas & præclaras reliquias, pulchrè exornatas P. Balchaffare Aluário rem ita dirigente, ut ibidē etiam collocaretur sanctissimum Sacramentū: quod Nouitij cum maiori deuotione in sacrarium & sanctuariū illud se reciperent ad suam Orationē & Examen habendū. Et supra oēs reliquias, quæ distributæ erant per quosdā gradus curauit collocari pulcerrimā saluatoris nostri imaginem, altitudinis hominis; quam insit ipse depingit quodam nostro Patre Nouitio insigni pictore, cui nomen erat Ioannes de Rupe, & fuerat Portionarius S. Ecclesiæ Salmanticensis; quem ceteri Nouitij suis orationibus inuenerunt, ut imago eaderet valde pia, sicut verè est. Iussit etiam in superliminari sacelli hanc scribi sententiam: *Ego sū vitis, vos palmites*: ut insinuaretur, sacellum dedicatum vtriusque, simul: verè scilicet vitis Christo Iesu, & eius palmitibus, scilicet sanctis.

ABSOLVIT O nouo templo, mense Ianuario Anni 1580 instituta est magna solennitas, ut ex antiquo templo transferretur ad hoc nouum, sanctissimum Sacramentum, & ossa defunctorum, quæ in antiquo deposita erant: ad solennitatem

D d 2

venit

venit ipsamet Domina cum duobus suis fratribus, D. Rodrico Villoio, Marchione de Mota, & P. F. Dominico Villoio, cum aliis præcipuis, & nobilissimis Dominabus ut viderent, quam benè illa suas facultates in usum & commoditatem Societatis collocaret. Venerunt etiam ex nostris P. Iacobus Auellanedus tunc Prouinciæ Visitator, & P. Ioannes Suarius Prouincialis, & alij multi graues Patres: quos omnes excepit P. Balthassar iam Rector cum magna charitate & humanitate pro more suo, constituens, ut omnibus plenè prospiceretur de rebus necessarijs. Peracta est solennitas cum magna pompa & omnium approbatione: sed proximo die aliquid accidit, quod illam lætitiā diluit ac temperauit. In qua re P. Balthassar heroicam suam Obedientiam, & resignationem; Fundatrix verò ipsa strenuum suum animum, & pietatem prodiderunt: cuius ego sum testis, quia tunc ibi agebam tertiam probationem. Cupiebat pijsima hæc Domina illo die cum Fratribus suis, Fratria, ac Neptibus pro valedictione ingredi Collegium, ut lustrarent, quæ ædificata iam erant, de qua re prius aliquid erat actum; sed P. Visitator erat huius sententiæ, quod non liceret illi intrare: sciebat enim à tempore quo ipse fuerat in vrbe, quā seuerè & strictè Sua Sanctitas volebat, in huiusmodi ingressibus agi; quod etiam ostendebat Proprius Motus Pij V. quod adhuc vim suam retinebat. Et quamuis Patres Prouincialis & Rector securum illum reddebant, & certum ex iudicio Iurisperitorum, tam nostrorum, quàm aliarum Religionum, quod hæc Domina, eò quod esset Fundatrix, tantæq; circumstantiæ in
eam

eam simul concurrerent, posset licite intrare: ille
tamen à timorata aut scrupulosa sua conscientia
impulsus, decreuit, vt non ingrederetur. Ipsa ni-
hilominus decreti huius ignara, post Summum
sacrum ingressa est cum fratribus suis: & illis ad-
huc in infimo transitu manentibus, casu omnino
id cognouit P. Visitator: qui à suo scrupulo iterum
impulsus, P. Balthassarem ex suo cubiculo voca-
tum, serio iussit ad D. Magdalenam ire, ac dicere,
vt exiret. Et quamuis P. humiliter proponeret ma-
gna incommoda, quæ hinc oriri possunt; pauca
verò, sic nihil ei diceretur, præcipuè cum ipse Vi-
sitator ad id facultatem non dedisset: ipse tamen
iterum iussit, vt sine ampliori replica faceret,
q̃ iubebatur. P. Balthassar, licet id valde sentiret,
eò quòd res in se adeò esset grauis; & quod ipse
totumque Collegium, & Societas ipsa tota tali
Dominæ esset obstricta: subiecit tamen iudicium
proprium, suamque voluntatem negauit, & tan-
quam Obedientiæ filius, eam in hac occasione
manifestè ostendit: nam statim obsecutus est, &
quo potuit optimo modo, ad eam iuit, eiq; quod
iussus erat dixit. Grauius illa id sensit, & omnes
sunt conturbati; & præcipuè Marchio eius Frater,
qui non multum alias tales suæ sororis expensas
probabat, chirotecas suas commotus, in terram
abiecit, dicens: pluri hoc facio, quàm si Regnum
Castillæ mihi fuisset datum: vt videas, inquit ad
sororem, cum quibus hominibus tuas exponas fa-
cultates, & quàm se tibi gratos ostendant. Totum
hoc P. Balthassari fuit magnæ mortificationi; &
quidem, vt ipse aiebat, maximæ, quàm in tota vi-
ta sua habuisset; eò quòd in ea magnam suam

propensionem abnegasset, quâ semper conatus est valde gratum se exhibere suis benefactoribus, & nominatim tantæ benefactrici, & in tali occasione. Sed & illa egregium suum animum, penitusque Christianum ostendit: neq; enim tantus hic sensus & dolor effecit, ut illa Societate amare desineret, eiq; benefacere, & Confessarijs eius confiteri, ut solebat, nec vel punctum amisit amoris & reuerentiæ erga P. Balthassarem: potius quamprimum domum reuerfa est, misit, qui ipsum consolaretur; petens ne tanti rem ipse faceret, ut grauitè eam ferret, sibi enim eius animum & voluntatem satis notam esse, nam cum adeò esset prudens, & pia, aduertebat, illud provenisse ex vehementi timore, aut Zelo, quod P. Visitator tenebatur, ne Deum offenderet, aut leges Ecclesiæ violaret; non verò, ut ipsi displiceret. Postea verò multa occurrerunt, in quibus Societas studuit illi ut par erat, gratificari: & illa vehementer recreabatur, cum redibat Villa. Gartiam, & videbat puerulos ex scholis, qui ferè erant ducenti, exire sibi obuiam, cum lepidis suis saltibus; & ipsos studiosos ex scholis, quæ adhuc dum ipsa viueret, valde florebant, sicut & nunc: quia sunt plures quadringentis. Valde enim recreabatur videns, ingentem fructum fieri in tanta iuuentute, & tam splendida, quæ eò confluebat ex Zamora, Tauro, Vallis-Oleto, & alijs vicinis locis; imò etiam remotis valde ciuitatibus ob singularem eius loci ad studia collectionem: lætabatur videns, quanta solennitate Officia diuina à Capellanis peragerentur, Nostris diligentem eius rei curam gerentibus; exultabat animo, cum videbat raram nostram.

strorum Tyronum modestiam; & cum intelligebat insignia dona, quæ Deus illis communicabat; multoq; magis ob spem, quæ illi ad bonum multarum animarum destinaretur; & ob singularem curam, quam videbat in alijs ministerijs erga proximos, tam illius loci, quam vicinorum adhiberi. Quæ omnia cum videret, valde semper fuit procul ab eius cogitatione, ut operum, quæ fecerat, poeniteret. Nam præterquam quod ea fecit à Deo D. N. permota, non satis sibi erat, quod sancta sua desideria cum suo Confessario conferret; sed de huiusmodi rebus perpetuis consulebat etiam graues & doctos viros; & omnia, quæ erga societatem fecit contulit cum viris secularibus, quibus multum tribuebat, præcipue cum Licentiatò Ferdinando Villa-Fannio, viro graui, prudenti, sapienti & magni consilij: qui etsi nobiscum aliàs non ageret: ea tamen approbabat, & ad ea præstanda animum addebat: ut hinc appareret Dei potius manum esse, quæ ad ea faciendâ impellebat. Ut autem illa omnia solidiora ac firmiter perpetuò essent: obtinuit à Summo Pontifice breuia cum omnibus ad id necessarijs clausulis. Et vltimò edidit quoddam scriptum, in quo constituit Rectorem Collegij sui Villa-Gartiensis protectorem omnium piorum operum, quæ ipsa instituisset ac fundasset: ut attenderet an conditiones & onera, quæ illis imposuisset, seruarentur; & nisi re ipsa satisfacerent, substituit ipsum Collegium Villa-Gartiense, ut reditus, quos illis assignauerat, ad se acciperet.

HÆC fuerunt insigniora externa opera
Dd 4 huius

a Prou. 31. 10 huius verè a fortis mulieris, cuius valor & precium est tanquam rerum preciosissimarum procul & de vltimis finibus terræ aduenientium: cuius tamen maior præstantia est in virtutibus, & operibus internis, quæ externa comitabantur, vt se ipsam multò magis in eis perficeret. de quibus in proximo capite fusiùs.

CAPVT XXXVI.

PATER BALTHASSAR
literis suis eandem Dominam iuuat,
quam Deus ad insignem per-
fectionem eue-
xit.

VM D. Magdalena Vllloia Val-
lis Oleti ordinariè resideret,
P. verò Balthassar in Villa-
Garcensi eius Collegio, inde
illam suis literis, aptisq; con-
silijs iuuabat; semper illam ad
perfectionem, suiq; ipsius ab-
negationem exstimulans: quæ res magnis huius-
modi personis valde est difficilis: eò quòd con-
fueuerint valde suis appetitionibus obsequi, ac
proinde eas mortificare horreant. Ad eam igitur
probandam, & experimentum aliquod in hoc ge-
nere accipiendum, ac simul eandem exstimulan-
dam, inter alias literas, hæc ad illam
circa festum Natalis Domi-
ni dedit.

§. I. DEVS